

UNIVERZITET U TUZLI

FILOZOFSKI FAKULTET

II CIKLUS STUDIJA

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

za akademsku 2012/13. godinu

STUDIJSKI PROGRAM: NOVI VIJEK I SAVREMENO DOBA

Tuzla, 2012. godine

Priručnik za kvalifikaciju

Naziv fakulteta	Filozofski fakultet
Naziv programa	Novi vijek i savremeno doba
Akademski stepen	Master struke (MA)
Stečeno zvanje	Magistar historije
Studijski ciklus	Drugi ciklus
Jezik na kojem se studira	Zvanični jezici u Bosni i Hercegovini
Procijenjeno trajanje studija	1 godina
Vođa programa	dr. sc. Senaid Hadžić, doc.
Kontakt informacije	senaid.hadzic@untz.ba
Internet	www.historija.ff.untz.ba

1. Uvod u disciplinu i kvalifikaciju

Historija se kontinuirano studira od osnivanja Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli od šk. 1993/94. godine. Studij historije je tradicionalno povezan s najnovijim naučnim spoznajama. Na tome se intenzivno radilo i radi s ciljem da se stvori vlastita nastavna baza. Interesi izvan visokoškolskog sistema za sve profile koji bi se školovali na Odsjeku za historiju Univerziteta u Tuzli definisani su kroz činjenicu da se ranijih decenija, dok se historija mogla izučavati samo na Filozofskom fakultetu u Sarajevu, nikad nisu mogle podmiriti sve potrebe za ovakvim stručnim profilom.

U narednom periodu, s podizanjem raznovrsnih segmenata standarda bosansko-hercegovačkog društva, pa i onih u javnim i državnim institucijama, potrebe za ovakvim stručnim profilom će biti sigurno izraženije.

Studij historije na Odsjeku za historiju Univerziteta u Tuzli otvoren je za saradnju kroz izmjenu nastavnika i pokretljivost studenata sa svim studijima historije kod nas i u svijetu. Obje komponente tog studija, nastavnici i studenti, takvom pokretljivošću mogu samo više dobiti. Već sada postoji vrlo dobra saradnja ovog Odsjeka i Univerziteta u Tuzli s drugim bosanskohercegovačkim i inostranim Univerzitetima, te sa više istorodnih institucija: Sarajevo, Mostar, Zagreb, Zadar, Osijek.

2. Razlozi za pokretanje II ciklusa

Razlog za pokretanje ovog studija jeste u činjenici da se ponajprije obrazuju kadrovi za izvođenje nastave u osnovnim i srednjim školama, visokoškolskim ustanovama, da provode naučna istraživanja u naučnim institucijama. Nakon deceniju i po uspješnog funkcionisanja Odsjeka za historiju stvorena je dovoljna kritična masa historičara, koju kao takvu treba i dalje obrazovati, a za potrebe rada u osnovnim i srednjim školama, za arhivsku i muzejsku djelatnost, za historijske institute i zavode za zaštitu spomenika i čuvanje historijskog nasljeđa, kao i za mnoga druga područja, gdje postoje potrebe za takvim profilom stručnjaka. Ovaj studijski program omogućava veće akademsko znanje potrebno za dinamičniju i uspješnu karijeru iz područja novovjekovne historije i savremenog doba. Master studij – novi vijek i savremeno doba ima prohodnost u zemljama Evropske unije. Studijski program ima sve preduslove za međunarodnu reputaciju, gdje je natjecanje za mjesto upisa veoma konkurentno.

Kroz ovaj program, historičari novog vijeka i savremenog doba će se specijalizirati za istraživanje, obrađivanje i pravilno prezentiranje historijskih činjenica vezanih za ova historijska razdoblja.

3. Ciljevi studijskog programa

Cilj je ovog studija da obrazuje i osposobi historičare za one oblasti savremenog društva gdje postoje realne potrebe za njihovim radom i doprinosom kako za daljnji razvitak Bosne i Hercegovine tako i za prosperitet međunarodne zajednice i savremenog svijeta u cjelini. Ovim studijem omogućit će se školovanje značajnog broja visokoobrazovanog kadra za potrebe: - nastave historije u Bosni i Hercegovini; - naučni razvoj na polju historiografije; i – na polju javne, kulturne i administrativne djelatnosti. Dio magistara historije zasigurno će pronaći radno mjesto i u privatnom sektoru, naročito u novinarstvu, izdavaštvu, turizmu, kao i na poslovima kuturnog menadžmenta. Istovremeno, snažnije će povezati historičare u Bosni i Hercegovini i svijetu. Osim toga, dolaze u poziciju za uspostavljanje veza i s brojnim drugim sličnim profiima.

Preciznije, master studij historije – II ciklus, usaglašen je sa Kantonalnim Zakonom o visokom obrazovanju, Bolonjskom deklaracijom i ostalim zakonskim aktima vezanim za nauku i visoko obrazovanje.

4. Ishodi učenja ukupne kvalifikacije

Nakon završenog studijskog programa II ciklusu studija historije kandidati će biti osposobljeni: - da samostalno rade na istraživanjima; - da samostalno obrađuju historijsku građu; - da samostalno prezentiraju historijske činjenice iz domena novovjekovne i savremene prošlosti ljudskog društva; - da kritički, pravilno i objektivno prosuđuju o pojedinim događajima i ličnostima; - da postupaju prema etičkim načelima struke; - da imaju pozitivan stav o cjeloživotnom učenju i razvoju stručnih kompetencija; i - da se i dalje bave naučno-istraživačkim radom iz područja novog vijeka ili savremenog doba.

Kandidati sa završenim II ciklusom studija - master struke/historije imat će mogućnost da se uposle: - u osnovnim i srednjim školama kao nastavnici historije; - na fakultetima i historijskim institututima kao mladi istraživači i naučnici; - u muzejima kao kustosi i istraživači; - u arhivima; - u centrima kulture; - u diplomaciji.

5. Struktura studijskog programa

Studij II ciklusa studijskog programa –novi vijek i savremeno doba je jednogodišnji studij koji se realizuje u dva semestra, pri čemu svaki semestar ima po 15 nastavnih sedmica. Vrednuje se sa 60 ECTS bodova, tako da u zbiru sa I ciklusom nosi 300 ECTS bodova. Studijski program se sastoji iz obaveznih i izbornih predmeta. Obavezni predmeti su osmišljeni na način da studentima omoguće nadogradnju znanja i vještina stečenih na studiju I ciklusa. Obavezni predmeti su dizajnirani tako da daju identitet kvalifikaciji. Svrha ovih predmeta je da se studentima pruže nove praktične i neophodne specijalističke vještine. U obaveznim predmetima naglasak se stavlja na timski rad, praktične vještine, sposobnost nezavisnog rada, itd. Četiri obavezna predmeta se izučavaju tokom prvog, a jedan tokom drugog semestra. Obavezni predmeti su osmišljeni da se studentima omogući sticanje novih znanja i spoznaja iz područja novog vijeka i savremenog doba, a u skladu sa njihovim interesima i afinitetima. Studij II ciklusa završava se polaganjem svih predmeta, te izradom i javnom odbranom završnog rada koji se vrednuje sa 22 ECTS boda.

5.1. Spisak obaveznih predmeta

Spisak obaveznih predmeta

1. Metodologija historijskih istraživanja sa osnovama historiografije Bosne i Hercegovine
2. Civilizacija zemalja jugoistočne Evrope u novom vijeku
3. Osmanska civilizacija u Bosni i Hercegovini
4. Bosna i Hercegovina na razmeđu 19. i 20. stoljeća
5. Bosanskohercegovačko društvo u savremenom dobu

5.2. Informacije o rasporedu predmeta

I semestar

Kod predmeta	Naziv predmeta	Kontakt sati		ECTS
		P	V	
SSVCO1	Metodologija historijskih istraživanja sa osnovama historiografije Bosne i Hercegovine	3	1	8
SSVCO2	Civilizacija zemalja jugoistočne Evrope u novom vijeku	3	1	7
SSVCO3	Osmanska civilizacija u Bosni i Hercegovini	3	1	8
SSVCO4	Bosna i Hercegovina na razmeđu 19. i 20. stoljeća	3	1	7
UKUPNO		12	4	30

II semestar

Kod predmeta	Naziv predmeta	Kontakt sati		ECTS
		P	V	
SSVCO5	Bosanskohercegovačko društvo u savremenom dobu	3	1	8
	Završni rad			22
UKUPNO		3	1	30

6. Uslovi za upis na studijski program

Upis na studij vrši se na osnovu javnog konkursa kojeg raspisuje i njegov sadržaj utvrđuje Senat Univerziteta u Tuzli, na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća Filozofskog fakulteta. Pravo upisa na II ciklus studijskog programa historije – usmjerenje novi vijek i savremeno doba imaju kandidati koji su završili dodiplomski studij/studij I ciklusa u trajanju od četiri godine sa ostvarenih 240 ECTS bodova koji su stekli zvanje:

- Diplomirani profesor historije
- Diplomirani profesor historije-geografije
- Bachelor historije

Pravo upisa na II ciklus studijskog programa historije – usmjerenje novi vijek i savremeno doba imaju i kandidati koji su završili istorodni studij I ciklusa na drugim Univerzitetima u Bosni i Hercegovini u trajanju od četiri godine sa ostvarenih 240 ECTS bodova iz oblasti historije.

Strani državljani i osobe bez državljanstva prvo su obavezni polagati razliku - nacionalnu grupu predmeta. Sve drugo im se priznaje za upis na II ciklus studija

Maksimalan broj studenata za upis je 40, a minimalan 7.

U slučaju da se na raspisani Konkurs prijavi veći broj kandidata upis se vrši na temelju rang liste kandidata koja se formira na osnovu prosječne ocjene ostvarene na prethodnom ciklusu studija.

6.1. Uslovi upisa u naredni semestar

Prisustvo svim vidovima nastave, za redovne studente je obavezno i o njemu se vodi evidencija na osnovu koje student, po odslušanom semestru dobija potpis od predmetnog nastavnika. Student može upisati naredni semestar nakon izvršenih obaveza iz prethodnog semestra po osnovu prisustva na predavanjima/vježbama, što dokazuje ovjerenim semestrom u Studentskoj službi Fakulteta. Student koji nije izvršio predviđene obaveze iz upisanih predmeta mora te predmete ponovo upisati u narednoj akademskoj godini.

7. Izjava o metodama podučavanja i učenja

Metode podučavanja i učenja su osmišljene tako da podstiču studente na nezavisan i grupni rad. Osnovne metode podučavanja i učenja su:

- predavanja
- auditorne vježbe
- seminarski radovi
- diskusije
- grupni rad

8. Objašnjenje o provjeri znanja

Znanje studenata provjerava se i ocjenjuje kontinuirano tokom semestra. Pri tome se vrednuje prisutnost i aktivno sudjelovanje u nastavi i vježbama, priprema i prezentacija individualnog i grupnog seminarskog rada, međuispiti i završni ispit. Metode provjere znanja su osmišljene tako da odgovaraju očekivanim ishodom učenja. Koristit će se slijedeće metode provjere znanja:

- usmena,
- pismena,
- izlaganja i prezentacije.

Rezultati provjere znanja su dostupni i transparentni studentu tokom cijelog semestra.

Preciznije metode provjere znanja date su u opisima predmeta.

9. Generički kriteriji provjere znanja

Ovi kriteriji provjere znanja su generički i primjenjuju se na sve predmete. Konačni uspjeh studenta za određeni predmet, u određenom semestru, izražava se brojnomo, opisnom ili slovnom ocjenom, kako slijedi:

Brojno	Opisno	Slovno	Opis	Bodovi
10	odličan	A	Pregledani rad je primjeren i pruža jasan dokaz potpunog usvajanja znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene na visok način.	94-100
9	izvanredan	B	Pregledani rad je odličan i pruža dokaz sveobuhvatnog znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju tom nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene, a da su mnoge zadovoljene na visok način.	84-93
8	vrlo dobar	C	Pregledani rad je dobar i pruža dokaz znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljen , a da su mnoge više nego zadovoljene.	74-83
7	dobar	D	Pregledani rad je prihvatljiv i pruža dokaz znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da su svi ishodi učenja i obaveze za taj nivo zadovoljene.	64-73
6	dovoljan	E	Pregledani rad je prihvatljiv i pruža dokaz minimalnog znanja, razumijevanja i vještina koje odgovaraju tom nivou kvalifikacije. Dokazi također pokazuju da je većina ishoda učenja i obaveza za taj nivo zadovoljena.	54-63
5	ne zadovoljava	F	Pregledani rad je neprihvatljiv i pruža malo dokaza o znanju, razumijevanju i/ili vještinama koje odgovaraju tom nivou kvalifikacije. Dokazi pokazuju da je vrlo malo, ili nimalo, ishoda učenja i obaveza za taj nivo zadovoljeno.	0-53

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispositivnih obaveza i polaganjem ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 poena, te se utvrđuje prema slijedećoj skali bodovanja:

Obaveze studenta	Bodovi	Ukupno
Prisutnost na predavanjima	5	50
Prisutnost na vježbama	5	
Aktivnost studenta	10	
Seminarski rad	10	
Mini testovi	20	
Završni ispit	25-50	50

10. Izrada završnog rada

Studij II ciklusa završava se polaganjem svih ispita, te izradom i javnom odbranom završnog rada. Završni rad u pravilu ne treba da bude isključivo stručnog-teorijskog karaktera, nego istraživačkog iz oblasti novog vijeka ili savremenog doba. Student ima pravo na odobrenje teme za izradu završnog rada sticanjem statusa studenta II ciklusa.

Završni rad se može predati na ocjenu i dalji postupak ukoliko je kandidat ostvario 38 ECTS bodova predviđenih za nastavne predmete i ukoliko je izvršio sve finansijske i druge obaveze utvrđene studijskim programom.

11. Resursi učenja

Za potrebe pripremanja ispita i izradu završnog rada studentima je na raspolaganju Univerzitetska biblioteka, uključujući i relevantne baze podataka, te resursi koje posjeduju predmetni nastavnici, saradnici i potencijalni mentori. Osigurat će se kontakt i konsultacije sa nastavnicima i saradnicima, kao bitan izvor učenja i praktičnog rada.

12. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa

Prelazak s drugih studijskih programa moguć je samo sa istorodnih fakulteta, odnosno studijskih programa. Odluku o priznavanju položenih ispita i prelasku sa drugih istorodnih studijskih programa donosi Naučno-nastavno vijeće fakulteta.

13. Opis predmeta

Puni naziv predmeta	Metodologija historijskih istraživanja sa osnovama historiografije Bosne i Hercegovine
Šifra predmeta	SSVCO1
Nivo predmeta/ ciklus BiH	drugi ciklus
Bodovna vrijednost ECTS	8 ECTS
Trajanje	jedan semestar
Univerzitet	Univerzitet u Tuzli
Fakultet	Filozofski fakultet
Nositelj predmeta	dr. sc. Sead Selimović, doc.
E-mail	sead.selimovic@untz.ba
Izvoditelj predavanja	dr. sc. Sead Selimović, doc. dr. sc. Senaid Hadžić, doc. dr. sc. Izet Šabotić, doc. dr. sc. Adnan Jahić, doc.
Asistent	dr. sc. Sead Selimović, doc. dr. sc. Senaid Hadžić, doc. dr. sc. Izet Šabotić, doc. dr. sc. Adnan Jahić, doc.
Web stranica	www.historija.ff.untz.ba
Status predmeta	obavezan
Uslovi	nema
Ograničenja pristupa	studenti II ciklusa studija
Aktivnost koja se ocjenjuje	Aktivnost na predavanjima 5% Aktivnost na vježbama 5% Zadaće 10% Seminarski rad 10% Pismeni testovi: - test sredinom semestra 10% - test na kraju semestra 10% Završni ispit (pristupni rad i usmeni): 50%
Datum ovjere	
Ciljevi predmeta	Osposobiti studente za primjenu adekvatne metodologije naučnog istraživanja u oblasti novog vijeka i savremenog doba, te za pisanje stručnih i naučnih radova. Osposobiti studente da koriste relevantnu izvornu građu i historijske izvore za istraživanja.

Ishodi učenja	<p>Nakon položenog nastavnog predmeta studenti će biti osposobljeni da:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Primjene adekvatnu metodologiju u naučnim istraživanjima; – Koriste objektivne metode za prikupljanje i obradu podataka kojim se istražuju i objašnjavaju pojedini događaji i historijske ličnosti; – Samostalno osmisle i provedu istraživanje iz područja novog vijeka i savremenog doba i da izvode zaključke; – Napišu i objave različite radove sa svim metodološkim uzusima;
Indikativni sadržaj predmeta	<p>Pojam nauke i naučnoistraživačkog rada; Osnovni oblici naučne spoznaje; Klasifikacija nauka; Opća obilježja naučnog pristupa u historiji novog vijeka i savremenog doba; Odnos naučne metode i metodologije; Faze procesa naučnog istraživanja (izbor i definisanje predmeta istraživanja, određivanje ciljeva istraživanja, postavljanje hipoteza, izrada projekta istraživanja, prikupljanje i obrada podataka, naučno tumačenje i interpretacija podataka, izvještaj o rezultatima istraživanja); Metode naučnog istraživanja: prikupljanje izvorne građe; obrada prikupljenih podataka; klasifikacija podataka; kompariranje podataka; grupisanje podataka; Pisanje naučnog i stručnog djela (knjiga, monografija, udžbenik, članak); Dokumentacijska osnova rukopisa; Vrste publikacija; Primarne i sekundarne publikacije; Članci u časopisu; Struktura naučnog članka, masterskog rada i doktorske disertacije; Način citiranja i pisanje referenci; Objavljivanje naučnih radova.</p>
Metode učenja	<p>Najznačnije metode učenja na predmetu su:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Predavanja uz korištenje tehnike aktivnog učenja i uz aktivno učešće i diskusije studenata; – Auditorne vježbe; – Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.
Objašnjenje o provjeri znanja	<p>U osmoj sedmici semestra studenti pismeno polažu test, koji obuhvata do tada pređeno gradivo. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom kolokviju može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu drugi test, koji obuhvata pređeno gradivo iz drugog dijela semestra. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na drugom kolokviju može ostvariti maksimalno 10 bodova. Završni ispit obuhvata pisanje pristupnog rada i usmeni. Pozitivno ocijenjen pristupni rad je uslov za izlazak na usmeni ispit. Na usmenom ispitu student odgovara na tri pitanja iz gradiva obuhvaćenog nastavnim programom. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na završnom ispitu je 50. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda, od čega minimalno 25 bodova na završnom ispitu.</p>

Jezik podučavanja	Bosanski
Osnovna literatura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Burke P. Istorija i društvene nauke, Beograd 2002. ▪ Markić B. Metodologija društvenih znanosti: metode, tehnike, postupci i instrumenti znanstvenoistraživačkog rada, Mostar, 2006., ▪ Hunt L. Nova kulturna historija, Zagreb 2001. ▪ Fogel R.W.- Elton G.R., Kojim putem do prošlosti? Dva pogleda na povijest, Zagreb 2002. ▪ Mirjana Gross, <i>Suvremena historiografija</i>, Zagreb 1996 ▪ Andrej Mitrović, <i>Klio pred iskušenjima i raspravljanja sa Klio</i>, Beograd 2001. ▪ Đuro Šušnjić, Metodologija nauke, kritika nauke, Beograd 1999. ▪ Naučni skup „Historiografija o Bosni i Hercegovini“ Sarajevo 2000.
Dodatna literatura	▪ Prema dogovoru s nastavnikom
Internet web reference	
Datum ovjere	

Puni naziv predmeta	Civilizacija zemalja jugoistočne Evrope u novom vijeku																
Šifra predmeta	SSVCO2																
Nivo predmeta/ ciklus BiH	drugi ciklus																
Bodovna vrijednost ECTS	7 ECTS																
Trajanje	jedan semestar																
Univerzitet	Univerzitet u Tuzli																
Fakultet	Filozofski fakultet																
Nositelj predmeta	dr. sc. Izet Šabotić, doc.																
E-mail	izet.sabotic@untz.ba																
Asistent	Prof. dr Izet Šabotić, doc.																
Web stranica	www.historija.ff.untz.ba																
Status predmeta	Obavezan																
Uslovi	Nema																
Ograničenja pristupa	studenti II ciklusa studija																
Aktivnost koja se ocjenjuje	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">Prisutnost na predavanjima</td> <td style="text-align: right;">5%</td> </tr> <tr> <td>Prisutnost na vježbama</td> <td style="text-align: right;">5%</td> </tr> <tr> <td>Aktivnost studenta</td> <td style="text-align: right;">10%</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td style="text-align: right;">10%</td> </tr> <tr> <td>Mini pismeni testovi:</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">- mini test na polovini semestra</td> <td style="text-align: right;">10%</td> </tr> <tr> <td style="padding-left: 20px;">- mini test a kraju semestra</td> <td style="text-align: right;">10%</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit (usmeni):</td> <td style="text-align: right;">50%</td> </tr> </table>	Prisutnost na predavanjima	5%	Prisutnost na vježbama	5%	Aktivnost studenta	10%	Seminarski rad	10%	Mini pismeni testovi:		- mini test na polovini semestra	10%	- mini test a kraju semestra	10%	Završni ispit (usmeni):	50%
Prisutnost na predavanjima	5%																
Prisutnost na vježbama	5%																
Aktivnost studenta	10%																
Seminarski rad	10%																
Mini pismeni testovi:																	
- mini test na polovini semestra	10%																
- mini test a kraju semestra	10%																
Završni ispit (usmeni):	50%																
Datum ovjere																	
Ciljevi predmeta	<p>Osposobiti studente da razumiju pojam, predmet, zadatak i podjelu historije Osmanskog carstva, da razumiju evolutivni put kroz koji je prošlo Osmansko carstvo. Da usvoje historijske činjenice o prošlosti Osmanskog carstva i zemalja jugoistočne Evrope u novom vijeku, sa mjestom i značajem Osmanskog carstva, mjestom i ulogom koju je navedeno Carstvo imalo na južnoslavenskom prostoru, religiju, kulturu, migraciona kretanja, društvene odnose, osvajanje ovih prostora, privredne prilike, civilizacijske tokove i slično. Da razvijaju patriotska osjećanja, historijski način razmišljanja i logičko zaključivanje, privrženost prema državi i državama jugoistočne Evrope. Da studenti spoznajom prošlosti razumiju sadašnjost.</p>																

Ishodi učenja	<p>Nakon uspješno savladanog predmeta studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Pravilno rasuđivati i primjenjivati savremene pristupe i metode u procjeni spoznajnog razvoja društva u cjelini, ali i na ovim našim prostorima; – Komparirati zbivanja iz prahistorijskog doba s kasnijim i na bazi istih izvoditi određene zaključke.
Indikativni sadržaj predmeta	<p>Izvori za historiju zemalja jugoistočne Evrope pod osmanskom vlašću; Anadolija i maloazijski bejlući do vremena nastanka osmanske države; Počeci Osmanskog carstva: Osman i Orhan – Organizacija vlasti; Uspon Osmanskog carstva: Od sultana Murata I do Sulejmana Kanunija (1362-1520); Osmansko carstvo kao svjetska velesila: od sultana Sulejmana Kanunija do kraja vladavine Mehmeda III (1520-1603); Opadanje moći Osmanskog carstva i njen odjek na prostore zemalja jugoistočne Evrope (1603-1791); Privredni i društveni život u zemljama jugoistočne Evrope pod osmanskom vlašću do kraja 18. stoljeća; Religija i kultura u zemljama jugoistočne Evrope pod osmanskom vlašću do kraja 18. stoljeća; Reforme osmanskog društva u prvoj polovini 19. stoljeća; Evropske sile i Osmansko carstvo u prvoj polovini 19. stoljeća; Nacionalni pokreti na prostoru jugoistočne Evrope u prvoj polovini 19. stoljeća; Karakteristike razvoja zemalja jugoistočne Evrope do Berlinskog kongresa (opći pregled razvoja kapitalizma, imperijalizam, političke ideje i pokreti, jugoslavenska misao, međunarodna zbivanja i odnosi među velikim silama, kultura, institucije, školstvo, kulturno-prosvjetna i nacionalna društva); Reforme osmanskog društva u drugoj polovini 19. stoljeća</p>
Metode učenja	<p>Najznačnije metode učenja na predmetu su:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Predavanja uz aktivno učešće i diskusije studenata; – Auditorne vježbe; – Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.
Objašnjenje o provjeri znanja	<p>Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od pitanja višestrukog izbora. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu drugi test koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od pitanja višestrukog izbora. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Oba mini testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na tri izvučena pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima i vježbama. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student odgovori na sva tri pitanja. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.</p>
Jezik podučavanja	Bosanski
Osnovna literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ekmeleddin Ihsanoglu (priredio), <i>Historija osmanske države i civilizacije</i>, Sarajevo 2004, 1-1223. 2. Grupa autora, <i>Istorija naroda Jugoslavije</i>, I, II,

	<p>Zagreb MCMLIX, Beograd 1960, 343-661; 1-1335.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Halil Inaldžik, <i>Osmansko carstvo, klasično doba 1300-1600</i>, Beograd 1974, 1-357. 4. Joseph Matuz, <i>Osmansko carstvo</i>, Zagreb 1992, 1-129. 5. Rober Mantran (priredio), <i>Istorija Osmanskog carstva</i>, Beograd 2002, 13-514. 6. Bartl Peter, <i>Albanci</i>, Beograd, 2001. 7. Banac Ivo, <i>Nacionalno pitanje u Jugoslaviji. Porijeklo, povijet, politika</i>, Durieux, Zagreb, 1995. 8. Bilandžić Dušan, <i>Hrvatska moderna povijest</i>, Školska knjiga, Zagreb 1999. 9. Čulinović Ferdo, <i>Državnopravna historija jugoslovenskih zemalja XIX i XX. vijeka.</i>, Zagreb 1959. 10. Ćorović Vladimir, <i>Istorija Jugoslavije</i>, Narodno Delo, Beograd 1933. Ćorović Vladimir, <i>Istorija srpskog naroda</i>, tom 3, Beograd 1997. 11. Đuvara Njagu, <i>Kratka istorija Rumuna za mlade</i>, Novi Sad, 2004. 12. Ekmečić Milorad, <i>Stvaranje Jugoslavije 1790-1918</i>, knj. I 1790-1860, knj. II 1860-1918, Beograd 1989. 13. Gestrin F. – Malik V., <i>Istorija Slovenaca od kraja XVIII stoljeća do 1918. godine.</i>, Sarajevo 1979. 14. Hammer Joseph von, <i>Historija Turskog (Osmanskog) carstva</i>, III, Zagreb 1979. 15. <i>Istorija makedonskog naroda</i>, knj. 1-3, Beograd 1970. 16. Kicikis Dimitri, <i>Osmanlijsko carstvo</i>, Beograd 1998. 17. Popović Vasilj, <i>Istočno pitanje, istorijski pregled borbi oko opstanka Osmanske Carevine u Levantu i na Balkanu</i>, drugo izdanje, Sarajevo 1965. 18. Sućeska Avdo, <i>Ajani, prilog izučavanju lokalne vlasti u našim zemljama za vrijeme Turaka</i>, Sarajevo 1965. 19. Sućeska Avdo, <i>Istorija države i prava naroda SFRJ</i>, V izdanje, Sarajevo 1985. 20. Šišić Ferdo, <i>Pregled povijesti hrvatskog naroda</i>, Zagreb 1962. 21. Kapidžić Hamdija, <i>B i H u vrijeme austrougarske vladavine</i>, Sarajevo 1968. 22. Horvat J., <i>Prvi svjetski rat</i>, Zagreb 1967.
Dodatna literatura	▪ Prema dogovoru s nastavnikom
Internet reference	
Datum ovjere	

Puni naziv predmeta	Osmanska civilizacija u Bosni i Hercegovini
Šifra predmeta	SSVCO3
Nivo predmeta/ ciklus BiH	drugi ciklus
Bodovna vrijednost ECTS	8 ECTS
Trajanje	jedan semestar
Univerzitet	Univerzitet u Tuzli
Fakultet	Filozofski fakultet
Nositelj predmeta	dr. sc. Senaid Hadžić, doc.
E-mail	senaid.hadzic@untz.ba
Izvoditelj predavanja	dr. sc. Senaid Hadžić, doc.
Asistent	dr. sc. Senaid Hadžić
Web stranica	www.historija.ff.untz.ba

Status predmeta	Obavezan																
Uslovi	Nema																
Ograničenja pristupa	studenti II ciklusa studija																
Aktivnost koja se ocjenjuje	<table> <tr> <td>Prisutnost na predavanjima</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>Prisutnost na vježbama</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>Aktivnost studenta</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>Mini pismeni testovi:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>- mini test na polovini semestra</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>- mini test na kraju semestra</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit (usmeni):</td> <td>50%</td> </tr> </table>	Prisutnost na predavanjima	5%	Prisutnost na vježbama	5%	Aktivnost studenta	10%	Seminarski rad	10%	Mini pismeni testovi:		- mini test na polovini semestra	10%	- mini test na kraju semestra	10%	Završni ispit (usmeni):	50%
Prisutnost na predavanjima	5%																
Prisutnost na vježbama	5%																
Aktivnost studenta	10%																
Seminarski rad	10%																
Mini pismeni testovi:																	
- mini test na polovini semestra	10%																
- mini test na kraju semestra	10%																
Završni ispit (usmeni):	50%																
Datum ovjere																	
Ciljevi predmeta	Upoznati studente II ciklusa studija sa: podjelom historije Osmanskog carstva i Bosne i Hercegovine u novom vijeku, evolutivni put kroz koji je prošla Bosna i Hercegovina u vrijeme osmanske uprave, historijskim činjenicama o prošlosti Osmanskog carstva i Bosne i Hercegovine u novom vijeku, značajem Osmanskog carstva, mjestom i ulogom koju je Carstvo imalo kada je u pitanju prostor Bosne i Hercegovine, religiju, kulturu, migraciona kretanja, društvene odnose, osvajanje ovih prostora, privredne prilike, civilizacijske tokove, periodizacijom historije Bosne i Hercegovine u 19. stoljeću, mjestom i ulogom koju su imale susjedne zemlje i Osmansko carstvo kada je u pitanju prostor Bosne i Hercegovine, javljanje ideje o nezavisnosti, nacionalni i socijalni pokreti, da upoznaju religiju, kulturu, migraciona kretanja, društvene odnose, privredne prilike, civilizacijske tokove, kraj osmanske vlasti, pripremu za otpor okupaciji i okupacija Bosne i Hercegovine od strane austrougarske monarhije																
Ishodi učenja	Nakon uspješno savladanog predmeta studenti će moći: <ul style="list-style-type: none"> – Pravilno rasuđivati i procjenjivati zbivanja iz ovog historijskog perioda; – Međusobno komparirati određene događaje; – Izvoditi zaključke kao svoje naučne stavove. 																
Indikativni sadržaj predmeta	Osmansko-bosanski odnosi od druge polovine 14. stoljeća do gubitka srednjovjekovne bosanske samostalnosti (1463) Od sandžaka do ejaleta; Osmansko administrativno-upravno i vojno uređenje Bosne i Hercegovine od 1463. do 1592. godine; Društveni odnosi u Bosanskom ejaletu; Proces širenja islama; Privredni odnosi na selu od uspostavljanja osmanske vlasti do kraja 16. stoljeća; Gradovi i gradska privreda Bosne i Bosanskog ejaleta; Bosanski ejalet od bitke kod Siska (1593.) do Svištovskog mira (1791.); Odžakluk sistem; Kapetanije i kapetani; Ajani i ajanluk; Društveni odnosi u Bosanskom ejaletu; Privredni odnosi u Bosanskom ejaletu; Kulturne prilike u Bosni pod osmanskom vlašću																
Metode učenja	Najznačanije metode učenja na predmetu su: <ul style="list-style-type: none"> – Predavanja uz aktivno učešće i diskusije studenata; – Auditorne vježbe; – Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova. 																
Objašnjenje o provjeri znanja	Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od pitanja višestrukog izbora. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test																

	(drugi) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od pitanja višestrukog izbora. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Oba mini testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na tri izvučena pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima i vježbama. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student odgovori na sva tri pitanja. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.
Jezik podučavanja	Bosanski
Osnovna literatura	<p>Bašagić-Redžepagić Safvet-beg, <i>Kratka uputa u prošlost Bosne i Hercegovine (od g. 1463.-1850)</i>, reprint izdanje, Sarajevo 1989.</p> <p>Balić Smail, <i>Kultura Bošnjaka-muslimanska komponenta</i>, drugo izdanje, Zagreb 1994.</p> <p>Grupa autora, <i>Istorija naroda Jugoslavije</i>, knjiga druga, Beograd 1960, Zagreb MCMLIX.</p> <p>Grupa autora, <i>Bosna i Hercegovina od najstarijih vremena do kraja Drugog svjetskog rata</i>, Sarajevo 1998.</p> <p>Grupa autora, <i>Istina o Bosni. Činjenice iz historije Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo 1991.</p> <p>Hadžić Senaid, Selimović Sead, <i>Kulturna historija Bosne i Hercegovine</i>, Tuzla 2009.</p> <p>Imamović Mustafa, <i>Historija Bošnjaka</i>, Sarajevo 1998.</p> <p>Aličić S. Ahmed, <i>Uređenje Bosanskog ejaleta od 1789. do 1878. godine</i>, OIS, Posebna izdanja, XI, Sarajevo 1983.</p> <p>Balić Smail, <i>Kultura Bošnjaka-muslimanska komponenta</i>, drugo izdanje, Zagreb 1994.</p> <p>Grupa autora, <i>Bosna i Hercegovina od najstarijih vremena do kraja Drugog svjetskog rata</i>, Sarajevo 1998.</p> <p>Grupa autora, <i>Istina o Bosni. Činjenice iz historije Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo 1991.</p> <p>Husref Redžić, <i>Islamska umjetnost</i>, Beograd 1983.</p> <p>Mehmed Mujezinović, <i>Islamska epigrafika Bosne i hercegovine</i>, knj. 1-3, Sarajevo 1998.</p> <p>Madžida Bećirbegović, <i>Džamije s drvenom munarom u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo 1990.</p>
Dodatna literatura	▪ Prema dogovoru s nastavnikom
Intranet web reference	
Datum ovjere	

Puni naziv predmeta	Bosna i Hercegovina na razmeđu 19. i 20. stoljeća
Šifra predmeta	SSVCO4
Nivo predmeta/ ciklus BiH	drugi ciklus
Bodovna vrijednost ECTS	7 ECTS
Trajanje	jedan semestar
Univerzitet	Univerzitet u Tuzli
Fakultet	Filozofski fakultet
Nositelj predmeta	dr. sc. Sead Selimović, doc.
E-mail	sead.selimovic@untz.ba
Izvoditelj predavanja	dr. sc. Sead Selimović, doc.
Asistent	dr. sc. Sead Selimović, doc.

Web stranica	www.historija.ff.untz.ba																
Status predmeta	Obavezan																
Uslovi	Nema																
Ograničenja pristupa	studenti II ciklusa studija																
Aktivnost koja se ocjenjuje	<table> <tr> <td>Prisutnost na predavanjima</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>Prisutnost na vježbama</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>Aktivnost studenta</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>Mini pismeni testovi:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>- mini test na polovini semestra</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>- mini test na kraju semestra</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit (usmeni):</td> <td>50%</td> </tr> </table>	Prisutnost na predavanjima	5%	Prisutnost na vježbama	5%	Aktivnost studenta	10%	Seminarski rad	10%	Mini pismeni testovi:		- mini test na polovini semestra	10%	- mini test na kraju semestra	10%	Završni ispit (usmeni):	50%
Prisutnost na predavanjima	5%																
Prisutnost na vježbama	5%																
Aktivnost studenta	10%																
Seminarski rad	10%																
Mini pismeni testovi:																	
- mini test na polovini semestra	10%																
- mini test na kraju semestra	10%																
Završni ispit (usmeni):	50%																
Datum ovjere																	
Ciljevi predmeta	razumijevanje realiteta i tokova bosanskohercegovačke historije kroz austro-ugarsko razdoblje, da prepoznaju uzroke i povode kulturno-društvenih promjena u Bosni i Hercegovini u austro-ugarskom razdoblju, da razumiju uticaj novih državno-pravnih realiteta na politički i nacionalni razvoj u Bosni i Hercegovini od 1878. do 1918.																
Ishodi učenja	<p>Nakon uspješno savladanog predmeta studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravilno prosuđivati i ocjenjivati civilizacijske tokove na tlu Bosne i Hercegovine tokom 19 i 20 stoljeća - Prosuđivati koliki je bio značaj civilizacijskih tekovina kako za ondašnju Bosnu tako i za današnju Bosnu i Hercegovinu 																
Indikativni sadržaj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Historiografija o Bosni i Hercegovini za vrijeme austro-ugarske uprave. Step en obrađenosti historijskih tema iz dotičnog razdoblja. - Historijski kontekst austro-ugarske okupacije Bosne i Hercegovine. Velika istočna kriza i Berlinski kongres. Oblikovanje pokreta otpora u Bosni i Hercegovini. Prodor austro-ugarskih trupa kroz Bosnu i Hercegovinu i otpor domaćeg stanovništva. Bitne karakteristike otpora. - Potpisivanje Carigradske konvencije i utvrđivanje državno-pravnog položaja Bosne i Hercegovine. - Pravni sistem u Bosni i Hercegovini za vrijeme okupacije. Uključenje Bosne i Hercegovine u zajedničko austro-ugarsko carinsko područje. Finansijska politika okupacione uprave. - Agrarni odnosi u Bosni i Hercegovini nakon 1878. Hercegovački ustanak 1882. Pripremanje Kalajevog režima. - Upravno-teritorijalni poredak u doba okupacije. - Nacionalna politika Kalayevog režima. Nacionalni pokreti kroz štampu i udruženja. - Vjerske zajednice u Bosni i Hercegovini u prvim godinama austro-ugarske uprave. Kalayev režim prema srpskom građanstvu. - Nacionalni i društveni razvoj bosanskohercegovačkih Hrvata do pojave političkih stranaka. Društveni i kulturni razvoj Bošnjaka do pokreta za vjersko-prosvjetnu autonomiju. - Školstvo i prosvjeta za vrijeme austro-ugarske uprave. Pismenost i obrazovanje. - Autonomni pokreti. Pokret bosanskohercegovačkih Srba za crkveno-školsku autonomiju. Pokret bosanskohercegovačkih muslimana za vjersku i vakufsko-mearifsku autonomiju. - Bosanskohercegovačko stanovništvo i gradovi u doba 																

	<p>austro-ugarske uprave. Ekonomska politika Austro-Ugarske i privredni razvoj Bosne i Hercegovine. Bosna i Hercegovina na svjetskim izložbama.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturni život u Bosni i Hercegovini nakon okupacije. - Formiranje i rad političkih stranaka. - Aneksija Bosne i Hercegovine 1908. godine. Austrougarska politika na Balkanu početkom XX stoljeća. Pripreme Austro-Ugarske za aneksiju. Proglašenje aneksije – reperkusije i reakcije. - Jezičko pitanje i jezička politika za vrijeme Austro-Ugarske. - Ašikovanje, ljubav i porodični život za vrijeme austro-ugarske uprave. - Donošenje ustava za Bosnu i Hercegovinu. Karakter, kompetencije i djelovanje Bosanskohercegovačkog sabora. - Balkanski ratovi i Bosna i Hercegovina. Migracije pred prvi svjetski rat. - Prvi svjetski rat. Stradanja stanovništva. Ideje o preustroju Austro-Ugarske i južnoslavenskom ujedinjenju. Krah Dvojne monarhije.
Metode učenja	<p>Najznačajnije metode učenja na predmetu su:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Predavanja uz aktivno učešće i diskusije studenata; – Auditorne vježbe; – Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.
Objašnjenje o provjeri znanja	<p>Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od pitanja višestrukog izbora. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od pitanja višestrukog izbora. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Oba mini testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na tri izvučena pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima i vježbama. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student odgovori na sva tri pitanja. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.</p>
Jezik podučavanja	Bosanski
Osnovna literatura	<p>H. Kapidžić, <i>Bosna i Hercegovina pod austrougarskom upravom</i> (Sarajevo, 1968). <i>Otpor austrougarskoj okupaciji 1878. godine u Bosni i Hercegovini</i>, Zbornik radova ANU BiH, Sarajevo, 1979. H. Kapidžić, <i>Hercegovački ustanak 1882. godine</i> (Sarajevo, 1958). T. Kraljačić, <i>Kalajev režim u Bosni i Hercegovini 1882-1903 godine</i> (Sarajevo, 1987). T. Kruševac, <i>Sarajevo pod austrougarskom upravom 1878-1918</i> (Sarajevo, 1966). N. Šehić, <i>Autonomni pokret Muslimana za vrijeme austro-</i></p>

	<p>ugarske uprave u Bosni i Hercegovini (Sarajevo, 1980). L. Đaković, <i>Političke organizacije bosanskohercegovačkih katolika – Hrvata</i> (I. Dio - do otvaranja Sabora 1910), (Zagreb, 1985). E. Redžić, <i>Tokovi i otpori</i> (Sarajevo, 1970). Dž. Juzbašić, <i>Politika i privreda u Bosni i Hercegovini pod austrougarskom upravom</i> (Sarajevo, 2002).</p>
Dodatna literatura	▪ Prema dogovoru s nastavnikom
Intranet web reference	
Datum ovjere	

Puni naziv predmeta	Bosanskohercegovačko društvo u savremenom dobu																
Šifra predmeta	SSVCO5																
Nivo predmeta/ ciklus BiH	drugi ciklus																
Bodovna vrijednost ECTS	8 ECTS																
Trajanje	jedan semestar																
Univerzitet	Univerzitet u Tuzli																
Fakultet	Filozofski fakultet																
Nositelj predmeta	dr. sc. Adnan Jahić, doc.																
E-mail	adnan.jahic@untz.ba																
Izvoditelj predavanja	dr. sc. Adnan Jahić, doc.																
Asistent	dr. sc. Adnan Jahić, doc.																
Web stranica	www.historija.ff.untz.ba																
Status predmeta	Obavezan																
Uslovi	Nema																
Ograničenja pristupa	studenti II ciklusa studija																
Aktivnost koja se ocjenjuje	<table> <tr> <td>Prisutnost na predavanjima</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>Prisutnost na vježbama</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>Aktivnost studenta</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>Seminarski rad</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>Mini pismeni testovi:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>- mini test na polovini semestra</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>- mini test na kraju semestra</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>Završni ispit (usmeni):</td> <td>50%</td> </tr> </table>	Prisutnost na predavanjima	5%	Prisutnost na vježbama	5%	Aktivnost studenta	10%	Seminarski rad	10%	Mini pismeni testovi:		- mini test na polovini semestra	10%	- mini test na kraju semestra	10%	Završni ispit (usmeni):	50%
Prisutnost na predavanjima	5%																
Prisutnost na vježbama	5%																
Aktivnost studenta	10%																
Seminarski rad	10%																
Mini pismeni testovi:																	
- mini test na polovini semestra	10%																
- mini test na kraju semestra	10%																
Završni ispit (usmeni):	50%																
Datum ovjere																	
Ciljevi predmeta	Osposobiti studente da razumiju realitete i tokove bosanskohercegovačke historije kroz XX stoljeće, da prepoznaju kontekst, povode i uzroke političko-društvenih, ustavno-pravnih i socio-ekonomskih kretanja i promjena u Bosni i Hercegovini nakon 1918. godine, da razumiju uticaj novih državno-pravnih realiteta na politički i nacionalni razvoj u Bosni i Hercegovini od 1918. do 1995. godine.																
Ishodi učenja	<p>Nakon uspješno savladanog predmeta studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravilno prosuđivati i ocjenjivati bosanskohercegovačko društvo u savremenom dobu - tumačiti i povezivati relevantne činjenice iz historije Bosne i Hercegovine u XX stoljeću, - poimati historijsku podlogu savremenih političkih, nacionalnih i društvenih realiteta u Bosni i Hercegovini. 																
Indikativni sadržaj predmeta	<ul style="list-style-type: none"> - Historiografija o Bosni i Hercegovini u XX stoljeću. Step en obrađenosti historijskih tema iz dotičnog razdoblja. - Bosna i Hercegovina uoči nastanka Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca. Rad Glavnog odbora Narodnog vijeća SHS za BiH i Narodne vlade za BiH. - Položaj Bosne i Hercegovine u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca. Nasilje i zločini. Bosna i Hercegovina u Vidovdanskom ustavu. Zemaljska vlada i Pokrajinska 																

	<p>uprava za BiH.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rješavanje agrarnog pitanja. Likvidacija kmetskih selišta i beglučko pitanje. - Nastanak i djelatnost političkih stranaka. Izbori do šestojanuarskog režima. - Privreda i društvo za vrijeme Kraljevine SHS. Kultura, školstvo, prosvjeta. - Bosna i Hercegovina za vrijeme šestojanuarskog režima. Prestanak rada političkih stranaka. Zakoni o vjerskim zajednicama. Pojava punktacija. Ideologija i nacionalno pitanje. - Bosna i Hercegovina u doba vlade Stojadinović – Korošec – Spaho. Hrvatsko pitanje. Nastanak i rad Jugoslavenske radikalne zajednice. Privreda, društvo, štampa, kultura, prosvjeta. - Potpisivanje Sporazuma Cvetković – Maček. Reakcije bosanskohercegovačkog stanovništva i političkih grupa. Pitanje autonomije Bosne i Hercegovine. - Aprilski rat i kraj Kraljevine Jugoslavije. Uspostava Nezavisne Države Hrvatske. Ideologija ustaškog pokreta. Nasilje i zločini nad srpskim stanovništvom. - Ustanak u Bosni i Hercegovini 1941. godine. KPJ kao rukovodeća politička snaga ustanka i otpora okupaciji. Kriza NOP-a s konca 1941. i početkom 1942. godine. Nacionalna politika KPJ za vrijeme NOB. - Četništvo u Bosni i Hercegovini za vrijeme II svjetskog rata. Projekt homogene Srbije. Nasilje i zločini nad Bošnjacima. Kolaboracija sa snagama okupacije. - Zasjedanja ZAVNOBIH-a. Formiranje nove vlasti. Erozija ustaškog sistema. Nastanak avnojevske Jugoslavije. Obnova državnosti Bosne i Hercegovine. - Bosna i Hercegovina u periodu obnove zemlje (1945-1947). Privredno-ekonomski razvoj. Agrarna reforma i pitanje kolonizacije. Antikomunističke grupe i državna represija. - KP/SK BIH u političko-društvenim i socijalno-ekonomskim tokovima u Bosni i Hercegovini nakon 1945. Profil i struktura članstva. Informburo i odjeci u Bosni i Hercegovini. - Razvoj školstva, kulture i nauke u Socijalističkoj republici Bosni i Hercegovini. - Priznanje muslimanske nacije – tokovi i otpori. SK BiH i nacionalno pitanje. - Politički, ustavno-pravni i ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine u socijalističkoj Jugoslaviji. Afera Agrokomerc i njen uticaj na političke i ekonomske prilike u Bosni i Hercegovini. - Bosna i Hercegovina u procesima disolucije SFRJ. Višestranački izbori u Bosni i Hercegovini 1990. Rad Predsjedništva i Skupštine SR BIH 1990-1992. Vaninstitucionalno djelovanje u uvjetima višestranačja. Referendum za osamostaljenje i međunarodno priznanje Bosne i Hercegovine. - Agresija na Bosnu i Hercegovinu 1992-1995. Odbrana bosanskohercegovačke opstojnosti i državnosti. Genocid nad Bošnjacima. Dejtonski mirovni sporazum – karakteristike i posljedice.
Metode učenja	<p>Najznačnije metode učenja na predmetu su:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Predavanja uz aktivno učešće i diskusije studenata; – Auditorne vježbe

	– Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarskih radova.
Objašnjenje o provjeri znanja	Nakon polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi) koji obuhvata do tada obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi. Test se sastoji od pitanja višestrukog izbora. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na prvom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Nakon završetka semestra studenti pismeno polažu test (drugi) koji obuhvata obrađenu tematiku sa predavanja i vježbi iz drugog dijela semestra. Test se sastoji od pitanja višestrukog izbora. Svaki tačan odgovor boduje se sa 1 bodom, odnosno, student na drugom međuispitu može ostvariti maksimalno 10 bodova. Oba mini testa polažu svi studenti na predmetu istovremeno čime je postignuta ujednačenost nivoa znanja koje se testira, kao i uslovi pod kojima student polaže ispit. Završni ispit je usmeni. Na usmenom ispitu student odgovara na tri izvučena pitanja iz tematike predmeta obrađene na predavanjima i vježbama. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student odgovori na sva tri pitanja. Maksimalan broj bodova koji student može ostvariti na usmenom ispitu je 50. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 kumulativna boda od čega minimalno 25 bodova na završnom usmenom ispitu.
Jezik podučavanja	Bosanski
Osnovna literatura	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Socijalistička republika BiH</i> [separat iz II izdanja <i>Enciklopedije Jugoslavije</i>], Zagreb, 1983. - N. Šehić, <i>BiH 1918-1925</i>, Sarajevo, 1991. - A. Purivatra, <i>Jugoslavenska muslimanska organizacija u političkom životu Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca</i>, Sarajevo, 1974. - I. Banac, <i>Nacionalno pitanje u Jugoslaviji</i> (porijeklo, povijest, politika), Zagreb, 1995. - M. Bojić, <i>Historija Bosne i Bošnjaka (VII-XX vijek)</i>, Sarajevo, 2001. - A. Jahić, <i>Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini za vrijeme monarhističke Jugoslavije (1918-1941)</i>, Zagreb, 2010. - E. Redžić, <i>Bosna i Hercegovina u Drugom svjetskom ratu</i>, Sarajevo, 1998. - F. Jelić-Butić, <i>Ustaše i Nezavisna Država Hrvatska 1941-1945</i>, Zagreb, 1977. - <i>1941. u istoriji naroda Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo, 1973. - M. Imamović, <i>Historija Bošnjaka</i>, Sarajevo, 1997. - H. Kamberović, <i>Prema modernom društvu. Bosna i Hercegovina od 1945. do 1953. godine</i>, Tešanj, 2000. - R. J. Donia, J. V. Fine, <i>Bosna i Hercegovina - tradicija koju su izdali</i>, Sarajevo, 1995. - V. Kržišnik-Bukić, <i>Cazinska buna 1950.</i>, Sarajevo, 1991. - <i>Istorija Saveza komunista Bosne i Hercegovine</i>, I, II, Sarajevo, 1990. - K. Begić, <i>Bosna i Hercegovina od Vanceove misije do Daytonskog sporazuma</i>, Sarajevo, 1997. - S. Čekić, <i>Agresija na Republiku Bosnu i Hercegovinu</i>, I, II, Sarajevo, 2004. - M. Bojić, <i>Uzroci genocida u Bosni</i>, Sarajevo, 2001.
Dodatna literatura	▪ Prema dogovoru s nastavnikom
Intranet web reference	
Datum ovjere	

Specifikacija završnog rada	
Nivo / ciklus BiH	drugi ciklus
Bodovna vrijednost ECTS	22 ECTS
Trajanje	jedan semestar (180 sati)
Univerzitet	Univerzitet u Tuzli
Fakultet	Filozofski fakultet
Mentor	nastavnik izabran na užoj naučnoj oblasti/nastavnom predmetu iz kojeg se radi završni rad.
Web stranica	www.historija.ff.untz.ba
Status	Obavezan
Uslovi	Student ima pravo na odobrenje teme za izradu završnog rada sticanjem statusa studenta II ciklusa. Završni rad se može predati na ocjenu i dalji postupak ukoliko je kandidat ostvario 38 ECTS bodova predviđenih za nastavne predmete.
Ograničenja pristupa	studenti II ciklusa studija
Aktivnost koja se ocjenjuje	<ul style="list-style-type: none"> - Minimalno 45 strana istraživačkog rada; - Javna usmena odbrana/prezentacija rada; - Odgovori na pitanja Komisije za odbranu rada;
Datum ovjere	
Ciljevi završnog rada	<p>Ciljevi izrade završnog rada su osposobiti studenta za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostalno istraživanje iz područja novog vijeka i savremenog doba • objektivno korištenje relevantne literature; • prikazivanje i interpretaciju rezultata, te donošenje zaključaka; • primjenu znanja iz metodologije naučnog istraživanja; • primjenu adekvatnih istraživačkih metoda; . • za pisanje i objavljivanje naučnih radova.
Ishodi učenja	<p>Nakon uspješno završenog i odbranjenog završnog rada studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikovati postojeća pitanja iz područja novog vijeka i savremenog doba i jasno izraziti svoje stavove; • Uspješno raditi kao nezavisan istraživač; • Samostalno osmisliti i provesti istraživanje iz područja starovjekovne ili srednjovjekovne historije, diskutovati i izvoditi zaključke; • Napisati i objaviti naučni rad sa svim njegovim komponentama; • Jasno i razgovijetno predstaviti i interpretirati rezultate istraživanja javnom okruženju.
Indikativni sadržaj rada	Sadržaj će odrediti kandidat, mentor i članovi Komisije.
Metode učenja	Student uči uglavnom samostalno, u formi samostalnog istraživanja, uz nadzor mentora i članova Komisije.
Objašnjenje o provjeri znanja	<p>Kvalitet pisanog rada i usmenu prezentaciju kandidata će ocjenjivati Komisija. Nakon završetka javne odbrane rada Komisija, većinom glasova, objavljuje uspjeh kandidata pri čemu rezultat može biti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odbranio rad, - nije odbranio rad
Datum ovjere	